

NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft: - Ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van
het koninklijk besluit van 22 mei 2014 betreffende het
goederenvervoer over de weg
- Principiële goedkeuring

1. INHOUDELIJK

1.1 Algemeen

Met het koninklijk besluit van 22 mei 2014 wordt de uitvoering beoogd van:

- verordening (EG) nr. 1071/2009 van het Europees Parlement en de Raad van 21 oktober 2009 'tot vaststelling van gemeenschappelijke regels betreffende de voorwaarden waaraan moet zijn voldaan om het beroep van wegvervoerondernemer uit te oefenen en tot intrekking van richtlijn 96/26/EG van de Raad';
- verordening (EG) nr. 1072/2009 van het Europees Parlement en de Raad van 21 oktober 2009 'tot vaststelling van gemeenschappelijke regels voor toegang tot de markt voor internationaal goederenvervoer over de weg';
- de wet van 15 juli 2013 'betreffende het goederenvervoer over de weg en houdende uitvoering van de verordening (EG) nr. 1071/2009 van het Europees Parlement en de Raad van 21 oktober 2009 tot vaststelling van gemeenschappelijke regels betreffende de voorwaarden waaraan moet zijn voldaan om het beroep van wegvervoerondernemer uit te oefenen en tot intrekking van Richtlijn 96/26/EG van de Raad en houdende uitvoering van de verordening (EG) nr. 1072/2009 van het Europees Parlement en de Raad van 21 oktober 2009 tot vaststelling van gemeenschappelijke regels voor toegang tot de markt voor internationaal goederenvervoer over de weg'.

Uit artikel 3 van verordening 1071/2009 blijkt dat ondernemingen die het beroep van wegvervoerondernemer uitoefenen onder meer over voldoende financiële draagkracht moeten beschikken.

Om aan deze vereiste te voldoen moet een onderneming steeds in staat zijn haar financiële verplichtingen in het lopende boekjaar na te komen. Hiertoe toont de onderneming aan de hand van haar door een accountant of een daartoe naar behoren gemachtigde persoon gecertificeerde jaarrekeningen aan dat zij jaarlijks beschikt over kapitaal en reserves ter waarde van ten minste 9.000 euro wanneer slechts één voertuig wordt gebruikt en 5.000 euro per extra voertuig (art. 7.1. Verordening 1071/2012). Men kan ook toestaan dat een onderneming haar financiële draagkracht aantoont door middel van een attest, zoals een bankgarantie of een verzekering, inclusief een beroepsaansprakelijkheidsverzekering, van één of meerdere banken of andere financiële instellingen,

waaronder verzekeringsmaatschappijen, die zich borg stellen en hoofdelijk verbinden voor de hoger vermelde bedragen (art. 7.2. Verordening 1071/2012).

Ter uitvoering van de voormelde artikelen van verordening 1071/2009 bepaalt de voornoemde wet van 15 juli 2013 dat *“een onderneming voldoet aan de voorwaarde van financiële draagkracht wanneer zij aantoon, in functie van het aantal motorvoertuigen waarvoor gewaarmerkte afschriften van een nationale of communautaire vergunning werden aangevraagd of afgegeven, een hoofdelijke borgtocht te hebben gesteld zoals voorzien in artikel 7 van de Verordening (EG) nr. 1071/2009”*.

Artikel 15 van dezelfde wet stelt dat de Koning onder meer de bestemming van de borgtocht bepaalt, hetgeen hij gedaan heeft in artikel 15 van het KB van 22 mei 2014.

Bij arrest van 11 juli 2016 (nr. 235.400) heeft de Raad van State artikel 15, § 1, eerste lid, 1°, van het koninklijk besluit van 22 mei 2014 betreffende het goederenvervoer over de weg evenwel vernietigd.

Het vernietigde artikel bepaalt dat de borgtocht in zijn geheel dient om de schulden van de onderneming te waarborgen voor zover zij opeisbaar werden in de periode van 365 dagen die aan de datum van aanspraak op de borgtocht voorafgaat en voor zover zij voortvloeien uit de levering aan de onderneming van bepaalde materiële goederen en diensten. Vervolgens worden een aantal materiële goederen en diensten opgesomd die als onontbeerlijk worden beschouwd voor de uitvoering van goederenvervoer over de weg, alsook van de ledige ritten in verband met dit vervoer.

De Belgische Federatie der Brandstoffenhandelaars, bijgestaan door een aantal brandstoffenhandelaars hadden deze vernietiging gevraagd omdat zij van oordeel zijn dat de bepaling die aangeeft welke schuldeisers gebruik kunnen maken van de borg (leveranciers van brandstoffen zijn hier geen van), discriminatoir is en derhalve artikel 10 en 11 van de Grondwet schendt. De Raad van State sloot zich hierbij aan door onder meer te stellen dat het bezwaarlijk kan worden ontkend dat er nog andere leveranciers van materiële goederen en diensten zijn die goederen leveren en diensten verlenen die evenzeer “onontbeerlijk zijn voor de uitvoering van goederenvervoer over de weg”, zoals bijvoorbeeld de leveranciers van brandstoffen. Het kan immers moeilijk staande worden gehouden dat zonder brandstof goederenverkeer mogelijk kan zijn. De Raad concludeert dat leveranciers van brandstoffen een vergelijkbare categorie van personen vormen met de in artikel 15, § 1, eerste lid, 1°, a) en b), van het koninklijk besluit van 22 mei 2014 bedoelde leveranciers en er aldus sprake is van een schending van het gelijkheidsbeginsel vermits zij geen aanspraak kunnen maken op de borg en de andere leveranciers wel.

Ten gevolge hiervan kan momenteel enkel een beroep gedaan worden op de borgtocht bij niet betaling van schulden die voortvloeien uit vervoersovereenkomsten of uit de niet betaling van sommige retributies, en niet voor schulden ten gevolge van de levering van bepaalde materiële goederen en diensten zoals herstellingen.

De kosten van herstellingen uitgevoerd aan vrachtwagen kunnen behoorlijk oplopen en vaak worden de facturen voor herstellingen ook niet betaald. Het is dus noodzakelijk dat leveranciers van bepaalde materiële goederen en diensten ook aanspraak kunnen maken op de borg die gesteld werd door de transportfirma.

1.2 Situering en context

Sinds de goedkeuring van het KB van 22 mei 2014 is de bevoegdheid met betrekking tot “de vestigingsvoorwaarden, met uitzondering van de voorwaarden voor toegang tot gezondheidszorgberoepen en tot dienstverlenende intellectuele beroepen” overgedragen aan de Gewesten (art. 6, § 1, VI, 6° BWHI).

Met de artikelen 216 tot en met 225 van het besluit van de Vlaamse Regering van 10 juli 2015 tot wijziging van regelgeving met betrekking tot het mobiliteitsbeleid, de openbare werken en het vervoer en het verkeersveiligheidsbeleid, wat betreft bevoegdheden, overgedragen in het kader van de zesde staatshervorming, werd het KB van 22 mei 2014 betreffende het goederenvervoer over de weg in de Vlaamse rechtsorde ingekanteld.

Het komt dus het Vlaamse Gewest toe om regelgevend op te treden om de “lacune” die ontstaan is door de vernietiging van artikel 15, § 1, eerste lid, 1°, van het KB van 22 mei 2014 op te vullen.

Het is aangewezen om punt 1° opnieuw in te vullen met een nieuwe, niet discriminatoire, limitatieve lijst. Aan de huidige lijst zullen de brandstofleveranciers worden toegevoegd, zodat alle belanghebbende partijen zijn afgedekt.

Van zodra de nieuwe regelgeving in werking treedt, zullen schuldeisers opnieuw gebruik kunnen maken van de borgtocht om de schulden van de onderneming te waarborgen voor zover zij opeisbaar werden in de periode van 365 dagen die aan de datum van aanspraak op de borgtocht voorafgaat, ongeacht het feit dat de schuld ontstaan is voor het besluit gewijzigd werd. Een dergelijke periode van 365 dagen is voldoende lang en het is dan ook niet noodzakelijk een specifieke overgangperiode in te voeren. Een langere periode voorzien, specifiek voor schulden van leveranciers van bepaalde materiële goederen en diensten, zou op zich immers ook een schending van het gelijkheidsbeginsel kunnen uitmaken.

1.3. Artikelsgewijze bespreking

Artikel 1 herneemt de vernietigde inhoud van artikel 15, § 1, eerste lid, 1°, en voegt hieraan een punt d) toe dat ook de leveranciers van brandstoffen recht geeft om gebruik te maken van de waarborg bij gebrek aan betaling.

2. WEERSLAG VAN HET VOORSTEL OP DE BEGROTING VAN DE VLAAMSE GEMEENSCHAP

1 Het voorgestelde ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering heeft geen impact op de begroting van de Vlaamse Gemeenschap.

2 Het gunstig advies van de Inspectie van Financiën werd verleend op 13 juni 2018

3. WEERSLAG VAN HET VOORSTEL OP DE LOKALE BESTUREN

Het ontwerp van besluit heeft geen weerslag op het personeel, de werkingsuitgaven, de investeringen en schulden of ontvangsten van de lokale besturen.

4. WEERSLAG VAN HET VOORSTEL OP HET PERSONEELSBESTAND EN DE PERSONEELSBUDGETTEN

Het voorgestelde ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering heeft geen impact op het personeelsbestand of de personeelsbudgetten.

5. KWALITEIT VAN DE REGELGEVING

- 1 Het bijgaande ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering werd aangepast aan het wetgevingstechnisch en taalkundig advies nr. 2018/241 van 5 juni 2018.
- 2 Er is geen RIA vereist nu er gelet op het arrest van de Raad van State voor de inhoudelijke invulling van het voorgestelde ontwerp van besluit weinig of geen vrije beleidsruimte bestaat.

6. VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

- 1° haar principiële goedkeuring te hechten aan het bijgaande ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van het koninklijk besluit van 22 mei 2014 betreffende het goederenvervoer over de weg;
- 2° de Vlaamse minister, bevoegd voor het mobiliteitsbeleid, de openbare werken en het vervoer te gelasten over voornoemd ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering het advies in te winnen van de Raad van State, met verzoek het advies mee te delen binnen een termijn van 30 dagen, met toepassing van artikel 84, §1, eerste lid, 2°, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State.

De Vlaamse minister van Mobiliteit, Openbare Werken, Vlaamse Rand, Toerisme en Dierenwelzijn

Ben WEYTS

Bijlagen:

- het principiële goed te keuren ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering
- het advies van de Inspectie van Financiën